

Wat gebeurt er aan het front van wetenschap en onderzoek? Een maandelijks selectie van lezenswaardige publicaties uit binnen- en buitenland.

VERORDENING GEDRAGSCODE EN CODE OF ETHICS

In dit artikel worden de punten waarop de Verordening Gedragscode (VGC) conceptueel verschilt van de Code of Ethics for professional accountants (CoE) van de International Federation of Accountants (IFAC) in kaart gebracht en wordt op de betekenis van deze verschillen ingegaan. Hoewel in eerste instantie door de beroepsorganisaties beoogd was de CoE zoveel mogelijk letterlijk over te nemen, is vervolgens bewust gekozen voor een aantal afwijkingen.

Doordat de VGC op een aantal punten afwijkt van de CoE lijkt niet te zijn voldaan aan de doelstelling van de IFAC om convergentie te bereiken in de regelgeving, maar de auteurs concluderen dat er inhoudelijk geen sprake is van een wezenlijke afwijking van de CoE. *Wim Moleveld en Barbara Majoor, Verschillen tussen de Verordening gedragscode van het NIVRA en de Code of Ethics for professional accountants van de IFAC, MAB, september 2008.*

GEVOLGEN VOOR FINANCIËLE ANALISTEN VAN VERSCHILLEN IN GAAP

Een onderzoek onder 6.888 financieel analisten naar financiële voorspellingen voor 6.169 ondernemingen in 49 landen gedurende 1998-2004 wijst uit dat de nauwkeurigheid van voorspellingen minder wordt naarmate de verschillen in GAAP groter zijn. Deze resultaten wijzen erop dat verschillen in accountingstandaarden leiden tot economische kosten voor financieel analisten.

Kee-Hong Bae, Hongping Tan, Michael Welker, International GAAP Differences: The Impact on Foreign Analysts, The Accounting Review, mei 2008.

WINSTSTURING VOOR EN NA SARBANES OXLEY

Uit dit onderzoek blijkt dat winststuring bij Amerikaanse ondernemingen met een administratief karakter (bijvoorbeeld schattingen van voorzieningen en waardeverminderingen) geleidelijk is toegenomen van 1987 tot aan de afkondiging van de Sarbanes-Oxley Act (SOx) in 2002, gevolgd door een aanzienlijke daling in de daaropvolgende jaren. Daarentegen is winststuring door reële transacties (verkopen van activa met een marktwaarde hoger dan de boekwaarde) juist gedaald voorafgaand aan SOx en sterk gestegen na de introductie van SOx. Hieruit blijkt dat ondernemingen zowel voor als na SOx hun winsten stuurden, maar op verschillende wijzen. De beloning door aandelen is een belangrijke verklarende factor voor het sturen van het resultaat.

Daniel A. Cohen, Aiysha Dey, and Thomas Z. Lys, Real and Accrual-Based Earnings Management in the Pre- and Post-Sarbanes-Oxley Periods, The Accounting Review, mei 2008.

AUDITCOMMISSIE LEVERT EFFECTIEVE BIJDRAGE AAN KWALITEIT FINANCIËLE VERSLAGGEVING

Eén van de belangrijke gebieden waarop een auditcommissie toeziet, betreft de financiële informatievervalsing door de vennootschap. In dit artikel wordt geanalyseerd in hoeverre de instelling van een auditcommissie van invloed is op de manipulatieve resultaatsturingspraktijken van Nederlandse beursgenoteerde ondernemingen in 2004. De resultaten suggereren dat auditcommissies een effectieve bijdrage leveren aan het bevorderen van de kwaliteit van de financiële verslaggeving en daarom een waardevolle aanvulling vormen op de 'checks and balances' van ondernemingen.

Reggy Hooghiemstra, Arno Lammerink en Teye Marra, Resultaatmanipulatie en de auditcommissie, MAB, september 2008.

MARKTRENDMENTEN ROND BEKENDMAKING PROBLEMEN INTERNE BETROUWBAARHEID

Bekendmaking van problemen op het gebied van interne betrouwbaarheid van financiële verslaggeving heeft effect op de beurskoers. Dit effect is er met name in de periode vóór de bekendmaking. Er is dan sprake van substantiële negatieve abnormale rendementen, terwijl deze rond en na de bekendmaking veel kleiner zijn. De auteurs baseren zich op Amerikaanse data, maar kunnen ook implicaties hebben voor Nederlandse ondernemingen. Het management van ondernemingen doet er goed aan op zorgvuldige wijze aandacht te besteden aan de aard en inhoud van de mededelingen die in het kader van de code Tabaksblat op het gebied van interne betrouwbaarheid moeten worden verstrekt.

Jim Emanuels, Oscar van Leeuwen, Bart van Praag en Philip Wallage, Abnormale rendementen rond de bekendmaking van problemen bij "Interne Betrouwbaarheid van Financiële Verslaggeving", MAB, september 2008.

EIGEN KREDIETWAARDIGHEID EN REËLE WAARDE VAN SCHULDEN

Een controversieel aspect van waardering van schulden tegen reële waarde is dat bij een daling van de kredietwaardigheid van de onderneming de reële waarde van zijn schulden daalt en een winst in de winst- en verliesrekening wordt opgenomen (en andersom bij een stijging van de kredietwaardigheid). Bedrijfseconomisch is echter geen sprake van een winst. Uit onderzoek blijkt dat in de meeste gevallen de winst op schulden bij een daling van de kredietwaardigheid meer dan wordt gecompenseerd door een gelijktijdige afwaardering (impairment) van op de balans opgenomen activa.

Mary E. Barth, Leslie D. Hodder, and Stephen R. Stubben, Fair Value Accounting for Liabilities and Own Credit Risk, The Accounting Review, mei 2008.

De volledige teksten van de MAB-artikelen zijn beschikbaar via de online-catalogus van het NIVRA Kennis- & Informatiecentrum. Heeft u al toegang, log dan in via www.nivra.nl/kic. Nog geen abonnement? Lees op www.nivra.nl/kic meer over de mogelijkheden.